

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра судочинства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Міжнародне і європейське право

Спеціальність D8

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Кримінальне процесуальне право України
Викладач (-і)	Микитин Юрій Іванович, проф., к.ю.н., директор Навчально-наукового юридичного інституту
Контактний телефон викладача	Микитин Юрій Іванович (0342) 596088
Е-mail викладача	Микитин Юрій Іванович yurii.mykytyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Meet, Zoom, Google Classroom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ksud.pnu.edu.ua/hrafik-samostijnoi-roboty-zi-student/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права, а також нормативно-правові акти, які регламентують питання кримінального провадження, їх тлумачення та механізми реалізації, науково-теоретичні дослідження у цій сфері.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінальне процесуальне право: загальна частина. 2. Кримінальне процесуальне право: особлива частина. 	

Навчальна дисципліна «Кримінальне процесуальне право» вивчається разом із іншими процесуальними галузями права. Вона є теоретичною основою для забезпечення набуття слухачами навчального курсу інтегрованих, поглиблених та системно упорядкованих знань щодо особливостей здійснення кримінального провадження як гарантії судового захисту прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження.

Основними джерелами цієї галузі права виступають є Конституція України, міжнародні договори, ратифіковані Верховною Радою України (міжнародні, європейські конвенції; міжнародні, європейські конвенції, які спрямовані на співробітництво держав-учасниць договорів на боротьбу зі злочинами, що мають міжнародний характер; двосторонні договори України про надання правової допомоги), Кримінальний процесуальний кодекс України, Кримінальний кодекс України, Закони України («Про судоустрій і статус суддів», «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», «Про прокуратуру», «Про службу безпеки України», «Про Державне бюро розслідувань», «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про Бюро економічної безпеки України», «Про судову експертизу», «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві», «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», «Про медіацію» та інші), рішення Європейського суду з прав людини; підзаконні акти, які регулюють кримінальну процесуальну діяльність, а також судова практика.

Кримінальне процесуальне законодавство має динамічний характер розвитку, що впливає на зміст та структуру відповідної процесуальної галузі права. Необхідно відзначити, що за період української незалежності було прийнято велику кількість законів та підзаконних актів, якими урегульовано кримінальні процесуальні відносини. Прийняття Кримінального процесуального кодексу України 13 квітня 2012 року стало поштовхом до принципово нового викладання кримінального процесу у юридичних навчальних закладах України та вплинуло на зміст кримінально-процесуальної науки, що було зумовлено економічними, політичними та соціальними змінами в нашій державі. Вивчення навчальної дисципліни сприяє розумінню, що однією з ознак процвітання держави є стабільність життя і спокій її громадян, які забезпечуються злагодженою і цілеспрямованою діяльністю органів досудового розслідування з розкриття і розслідування кримінальних правопорушень, а також їх розгляд у судовому провадженні. Упродовж усього часу розвитку України як незалежної держави було одне запитання: яким повинно бути кримінальне процесуальне законодавство України, щоб водночас відповідати європейським стандартам і разом з тим слугувати надійним засобом захисту прав, свобод та законних інтересів конкретної особи нашої країни. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями та практичними навиками у сфері застосування кримінального процесуального законодавства на основі міжнародних і європейських стандартів, що сприятиме захисту, охороні прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження. Вивчення цієї навчальної дисципліни сприяє розбудові правової, демократичної держави, адаптації законодавства України, судової практики до вимог Європейського Союзу у процесі інтеграції нашої держави до цієї міжнародної інституції. Окреслене коло питань є важливим для засвоєння та набуття практичних навичок студентами, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародне і європейське право» спеціальності «Право».

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне процесуальне право» є вивчення теорії і практики кримінального провадження, адаптації існуючих в Україні стандартів і процедур кримінального судочинства до європейських норм та розкриття змісту основних положень теорії кримінальної юстиції, відповідного правового регулювання і практики, пов'язаної з таким регулюванням.

Основними цілями вивчення дисципліни «Кримінальне процесуальне право» є формування у студентів правового світогляду та мислення, оволодіння студентами

сучасними знаннями з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у сфері кримінального судочинства, отримання необхідного обсягу теоретичних правових знань, набуття практичних навиків правозастосування, складення процесуальних документів, ознайомлення студентів з теоретичними положеннями та практикою застосування судами законодавства та інших джерел кримінального процесуального права України, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості для забезпечення прав, свобод та інтересів суб'єктів правовідносин у сфері кримінального судочинства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності:

- СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
- СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
- СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
- СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
- СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.
- СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
- ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
- ПРН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
- ПРН 11. Володіти базовими навичками риторики.
- ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
- ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
- ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- ПРН 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
- ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
 ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
 ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
 ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	44
семінарські заняття / практичні / лабораторні	64
самостійна робота	72

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
5-6	D8 Право	3	нормативний

Тематика курсу

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль I. Кримінальне процесуальне право: загальна частина

Тема № 1. Поняття, завдання, значення кримінального процесу. Кримінальне процесуальне право та кримінальне процесуальне законодавство.	2	2	4
Тема № 2. Засади кримінального провадження.	2	4	4
Тема № 3. Суб'єкти кримінального провадження	4	6	4
Тема № 4. Доказування в кримінальному провадженні. Кримінальні процесуальні джерела доказів.	4	4	4
Тема № 5. Фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення. Повідомлення. Процесуальні строки і витрати.	2	4	4
Тема № 6. Відшкодування шкоди у кримінальному процесі.	2	2	4
Тема № 7. Заходи забезпечення кримінального провадження.	2	4	4
Тема № 8. Запобіжні заходи. Затримання особи	2	4	6
<i>ЗАГ.:</i>	20	30	34

Модуль II. Кримінальне процесуальне право: особлива частина

Тема № 9. Досудове розслідування.	4	4	4
Тема № 10. Слідчі дії.	4	6	4
Тема № 11. Повідомлення про підозру.	-	2	4
Тема № 12. Зупинення та закінчення досудового розслідування.	2	2	4
Тема № 13. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.	2	2	4
Тема № 14. Підсудність та підготовче судове провадження. Судовий розгляд.	4	6	4
Тема № 15. Провадження з перегляду судових рішень.	4	6	4

Тема № 16. Виконання судових рішень.	-	2	2
Тема № 17. Особливі порядки кримінального провадження.	2	2	4
Тема № 18. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.	2	2	4
	ЗАГ.:	24	34
	Всього:	44	64
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf		
Вимоги до письмової роботи	<p>Передбачається проведення у кожному семестрі однієї письмової модульної контрольної роботи, яка виконується на передостанньому семінарському занятті (абз.1 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні кафедри судочинства (пп. 3.1.3.2 МРПОУ).</p> <p>У першому семестрі максимальна кількість балів за письмову модульну контрольну роботу – 50 (пп. 2.4.2, 2.4.2.2 МРПОУ). На модульну контрольну роботу у першому семестрі виноситься наступні типи завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - термінологічне (надати чотири визначення понять, кожне з яких оцінюється по 2 бали) – загальна кількість балів за тип – 8; - відкриті тести (три тести, кожний з яких оцінюється по 2 бали) – загальна кількість балів за тип – 6; - розгорнуті описові завдання (два питання, кожне з яких оцінюється по 9 балів) – загальна кількість балів за тип – 18; - задачі (дві задачі, кожна з яких оцінюється по 9 балів) – загальна кількість балів за тип – 18. <p>У другому семестрі максимальна кількість балів за письмову модульну контрольну роботу – 20 (пп. 2.6.1 МРПОУ).</p> <ul style="list-style-type: none"> - термінологічне (надати два визначення понять, кожне з яких оцінюється по 1 балу) – загальна кількість балів за тип – 2; - відкриті тести (два тести, кожний з яких оцінюється по 1 балу) – загальна кількість балів за тип – 2; - розгорнуті описові завдання (два питання, кожне з яких оцінюється по 4 бали) – загальна кількість балів за тип – 8; 		

	<p>- задачі (дві задачі, кожна з яких оцінюється по 4 бали) – загальна кількість балів за тип – 8.</p> <p>Варіанти завдань для контрольної роботи затверджуються на засіданні кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ).</p>
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://ksud.pnu.edu.ua/denna-forma-navchannia/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 25 балів (пп. 2.4.2.1 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для недопуску (пп. 3.2.2 МРПОУ). Здобувач не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав за всі види робіт менше 25 балів (пп. 3.2.3 МРПОУ).
Підсумковий контроль	<p>1 семестр – залік, 2 семестр – екзамен.</p> <p>Варіанти завдань на екзамен, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.2.5.1 МРПОУ).</p> <p>Підсумковий бал для заліку в 1 семестрі складається з балів за практичні заняття (максимум 45), контролю самостійної роботи (максимум 5) та контрольної роботи (максимум 50 балів). Здобувачі можуть підвищити свій рейтинг на основі участі в науковій роботі (науковий гурток, написання індивідуальних завдань).</p> <p>Максимальний бал за семестр навчання не може перевищувати 100.</p> <p>Підсумковий бал для екзамену у 2 семестрі складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів), балу за письмові модульні контрольні роботи (максимально 20 балів), балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.4.2.3 МРПОУ) та балу за екзамен (максимально 50 балів) (пп. 2.4.1-2.4.2 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.4.2.4-2.4.2.6 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимального 100 балів.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкової (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види індивідуальних завдань та інструкції щодо їх виконання знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://ksud.pnu.edu.ua/denna-forma-navchannia/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному->

[плагіату.pdf](#), усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. пп. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. пп. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Кримінальний процес: підручник / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.]; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.
2. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. 3-тє вид., змін. і допов. – Харків : Право, 2022. 296 с.
3. Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях : навч. посіб. / авт. кол. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. Т. Г. Фоміної. Харків : ХНУВС, 2021. 300 с.
4. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша [та ін.] ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 582 с.
5. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 19-те, доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2022. 1128 с.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України : постатейна систематизація окремих правових позицій Верховного Суду / наук. ред.: І. В. Гловюк, М.І. Пашковський, Д. В. Пономаренко; (уклад.: О. Є. Блашук, І. В. Гловюк, В. П. Кедик, М.І. Пашковський, Д.В. Пономаренко, О.С. Троян). Одеса, 2019. 960 с.
7. Кримінальний процес : підручник / Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій [та ін.] ; За заг. ред. В. Я. Тація. Х. : Право, 2013. 824 с.
8. Кримінальний процес України: навч. посіб.; за заг. ред. О. П. Кучинської, Ю. В. Циганюк. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 652 с.
9. Кримінальний процес : підручник / І. В. Басиста, Р. І. Благута, І. В. Гловюк та ін. ; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. Ч. 1. 492 с.
10. Кримінальний процес: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дufenюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. - Львів: ЛьвДУВС, 2019. - Ч. 2. 616 с.
11. Кримінальний процес : підручник / І. В. Басиста, Р. І. Благута, І. В. Гловюк та ін. ; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - Ч. 3. 316 с.
12. Сучасний кримінальний процес країн Європи : монографія / В.В. Луцик та ін. ; за ред. В.В. Луцика, В.І. Самаріна. Харків : Право, 2018. 792 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Микитин Ю. І. Кримінальне процесуальне право. Частина 1. Методичні вказівки для підготовки до семінарських (практичних) занять студентів денної форми навчання спеціальності Право, освітньо-професійної програми Міжнародне і європейське право. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 55 с.

2. Микитин Ю. І. Кримінальне процесуальне право. Частина 1. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів денної форми навчання спеціальності Право, освітньо-професійної програми Міжнародне і європейське право. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 34 с.

3. Микитин Ю. І. Кримінальне процесуальне право. Частина 2. Методичні вказівки для підготовки до семінарських (практичних) занять студентів денної форми навчання спеціальності Право, освітньо-професійної програми Міжнародне і європейське право. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 52 с.

4. Микитин Ю. І. Кримінальне процесуальне право. Частина 2. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів денної форми навчання спеціальності Право, освітньо-професійної програми Міжнародне і європейське право. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 63 с.

<https://ksud.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання/>

Викладач _____ проф. Ю. І. Микитин